

सर्वोच्च अदालत, संयुक्त इजलास
माननीय न्यायाधीश गोपाल पराजुली
माननीय न्यायाधीश जगदीश शर्मा पौडेल
फैसला

०७०-WO-०२२०

मुद्दा :- उत्प्रेषण परमादेश समेत ।

नरु गुरुङ्गको नातिनी, पंचबहादुरको छोरी का.जि.का.म.न.पा. वडा नं. २९
लैनचौर बस्ने वर्ष ३९ की डिलमाया गुरुङ्ग.....१
नरु गुरुङ्गको बुहारी, पंचबहादुरको पत्नी का.जि.का.म.न.पा. वडा नं. २९ बस्ने
वर्ष ५७ की आशकुमारी गुरुङ्ग.....१

पुनरावेदक
प्रतिवादी

विरुद्ध

काठमाडौं जिल्ला अदालत, बबरमहल१
मालपोत कार्यालय डिल्लीबजार काठमाडौं१
कृष्णबहादुर कार्कीको पत्नी काठमाडौं जिल्ला फुटुङ्ग गा.वि.स. वडा नं.
३ बस्ने अं. वर्ष ७७ की नक्कली कार्की१
ऐ. को छोरा ऐ.ऐ. बस्ने अं. वर्ष ३५ को काले कार्की१
राम बहादुरको नाति नारायण बहादुर राजलवटको का. जि.का.म.न.पा. वडा नं.
२२ बस्ने वर्ष ४२ को उमेश राज लवट.....१
कृष्णबहादुर कार्कीको पत्नी का.जि. फुटुङ्ग वडा नं. ३ बस्ने वर्ष ७० की मन्सु
कार्की.....१

प्रत्यर्थी
वादी

कृष्ण बहादुरको छोरा ऐ.ऐ. बस्ने उद्धव कार्कीको मु. स. गर्ने श्रीमती ऐ.ऐ. बस्ने वर्ष ४६ की शुसिला कार्की.....१
 पहलमानको छोरा का. जि. फुटुङ्ग वडा नं. ३ बस्ने वर्ष ५२ को हरिवहादुर कार्कीको मु. स. गर्ने मिश्री कार्की.....१
 टंकबहादुरको श्रीमती तनहुँ जिल्ला देवघाट गा.वि.स. वडा नं. २ बस्ने वर्ष ५० की भक्तिमाया गुरुङ्ग.....१

नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ को धारा १०७ (२) बमोजिम यसै अदालतको क्षेत्राधिकार भित्रको भई दायर हुन आएको प्रस्तुत रिट निवेदनको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यसप्रकार रहेको छ ।

हामी निवेदकहरूले विपक्षी प्रत्यर्थी मध्येको उमेश राजलवटको नाउँमा दर्ता रहेको काठमाडौँ जिल्ला फुटुङ्ग गा.वि.स. वडा नं. ३(ख) कि.नं. ६४६ को क्षे.फ. २-४-०-० जग्गा र. नं. २८५३ (क) मिति २०६५।६।२ मा राजिनामा रजिष्ट्रेशन पास गरी लिएको जग्गा भएको त्यसैगरी ऐ. वडा नं. ३ (ख) कि. नं. ६४७ कि. का. भई कायम भएको कि. नं. ७५० को ०-४-३-३ जग्गा समेत र.नं. ७८२० (ख) मिति २०६५।९।२५ मा सो जग्गा खरिद गरी कि.का. गरी विभिन्न व्यक्तिहरूलाई कानून सम्मत विक्रीवितरण गरी आएको जग्गा सम्बन्धी विषयलाई लिएर वादी काले कार्की समेतले प्रतिवादी हामी आशकुमारी र दिलमाया समेत उपर छुट्टा छुट्टै दे.मि.नं. २९३१ लगायतका दुषित लिखत बदर र जालसाजी मुद्दाहरू श्री काठमाडौँ जिल्ला अदालतमा दर्ता भई हामीलाई सो मुद्दाको म्याद नैं नबुझाई एकतर्फी रुपमा जालसाजी मुद्दामा वादी दावी नपुग्ने र दुषित लिखत बदर मुद्दामा वादी दावी पुग्ने गरी गराएको फैसला उपर हाम्रा कानून व्यवसायी मार्फत फैसलाको नक्कल सारी लिई हेर्दा हाम्रा नाममा जारी भएको म्याद हाम्रो घरदैलो तनहुँ जिल्ला धरमपानी गा.वि.स. वडा नं. ४ मा टाँस तामेल भएको रहेछ । हामी रिट निवेदकका परिवार २०४२ साल मंसिर महिनामा काठमाडौँ जिल्लाको लैनचौरमा बसाई सरी आएका हौं । हाम्रो स्थायी वतनमा म्याद जारी नगरी घरदैलामा टाँस गरी आएको भनि झुठ्ठा व्यहोराको आधारमा

फैसला गरी हाम्रो संविधान प्रदत्त हकमा आघात पारेकाले अन्य कानूनी उपचारको बाटो नभएकाले यो रिट दर्ता गरेका छौं । तसर्थ विपक्षीका नाममा परमादेश लगायत जो चाहिने आज्ञा आदेश जारी गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०७०।६।१ मा दर्ता भएको निवेदनपत्र ।

यसमा के कसो भएको हो ? निवेदकको माग बमोजिमको आदेश किन जारी हुनु नपर्ने हो ? माग बमोजिमको आदेश जारी हुनु नपर्ने कुनै आधार र कारण भए आदेश प्राप्त भएका मितिले बाटोका म्याद बाहेक १५ दिनभित्र लिखित जवाफ पेश गर्नु साथै अन्तरिम आदेश जारी गर्न मिल्ने मुनासिव आधार र कारण निवेदकले देखाउन सकेको नदेखिँदा तत्कालको लागि अन्तरिम आदेश जारी गरिरहनुपरेन भन्ने मिति २०७०।६।१६ को यस अदालतको आदेश ।

वादी काले कार्की प्रतिवादी दिलमाया गुरुङ्ग समेत भएको रिट निवेदनमा उल्लेख भए बमोजिमको दे.मि.नं. २९३१ समेतको दुषित लिखत दर्ता बदर र जालसाजी लगायतका मुद्दामा वादी नक्कली कार्की समेतको हकमा र आफ्ना हकमा समेत काले कार्कीले मिति २०६५।९।२५ को दुषित लिखत बदर गरी पाउँ भन्ने र जालसाजी घोषित गरी पाउँ भनि मिति २०६७।९।२५ मा फिरादपत्र दिएको र मिति २०६७।६।४ मा वादीले खुलाएको वतनमा म्यादवालाको घरदैलोमा टाँस भई आए अनुसार दावी नपुग्ने गरी फैसला भएको हो । यस अदालतबाट जारी भएको म्याद रितपूर्वक तामेल भई कानूनका म्यादभित्र प्रतिवादीको प्रतिउत्तर नपरी कानून सम्मत ढंगले फैसला भएको हो निवेदकको माग बमोजिम परमादेशको आदेश जारी हुनुपर्ने होइन रिट निवेदन खारेज गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको काठमाडौं जिल्ला अदालतको तर्फबाट २०७०।७।२७ मा परेको लिखित जवाफ ।

विपक्षी रिट निवेदिकाले भन्नु भएकै साँच्चिकै वहाँले प्रतिवाद गर्ने मौकाबाट वञ्चित हुनु परेको अवस्था भएमा सम्म सम्मानित अदालतले तत्सम्बन्धमा सोचविचार गर्नु पर्ने अवस्था आउन सक्थ्यो होला तर यहाँ त्यस्तो अवस्था नभै विपक्षीको साविक देखिको स्थायी घरबास रहेको र विपक्षीले नै जग्गा खरिद गरी लिंदाका वखतको लिखतमा उल्लेख भएको घरबास भएको स्थानमा कानून बमोजिम जारी भएको म्याद स्थानीय गा.वि.स. प्रतिनिधि

सचिवको रोहवरमा विपक्षीको घर दैलामा टाँस भएको कुरा गलत भएको भए उक्त म्याद तामेलीका सम्बन्धमा स्थानिय गा.वि.स. सचिव, सचिव र तामेलदार समेतका विरुद्धकानूनी कारवाही गर्नु पर्नेमा त्यसो गर्न सक्ने अवस्था नभएको कारण विपक्षीले उक्त म्याद आफ्नो घर दैलामा टाँस भएको कुरालाई अस्वीकार गर्न नसकी काल्पनिक कथा बस्तुकै भरमा सम्मानित अदालतलाई समेत गुमराहमा राख्दै कानून बमोजिम भएको फैसलाका विरुद्धमा सम्मानित अदालतले सबुद प्रमाणको मुल्याङ्कन र विश्लेषण गरी रिट क्षेत्रबाट बोल्न नमिल्ने कुरालाई समेत वेवास्ता गर्दै झुठा कथाबस्तु कै आडमा विपक्षी रिट निवेदिकाको मौलिक तथा कानूनी हकमा आघात नपरेको कुरा स्पष्ट देखिँदा देखिँदै कानून बमोजिम तामेल भएको म्यादलाई सिरानी हालेर सुति चिर निन्द्राबाट लामो समयपछि व्युँझि झुठा कथा बस्तुहरु श्रृजना गरी वहाँका हकमा आकृष्ट नै हुन नसक्ने नजिर समेतलाई आधार बनाई दुःख दिने बदनियतले हामीहरु समेतका विरुद्धमा पर्न आएको झुठा रिट निवेदन खारेज भागी छ, खारेज गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०७०।५।३१ को नक्कली कार्की र काले कार्कीको लिखित जवाफ ।

विपक्षीहरुको निवेदन दावी अनुरूप मैले विपक्षी उपर कुनै व्यहोराको फिराद गरेको छैन । विपक्षीलाई मुद्दाको बारेमा कुनै थाहा जानकारी नहोस भन्ने मेरो मनसाय होइन । ससुरा पहलमानका दुई छोराहरु जेठा मेरा पत्नी कृष्ण बहादुर र कान्छा देवर हरिवहादुर बीच मिति २०३४।७।२४ मा ससुरा पहलमानकै पालामा अंशवण्डा भएको हो । मेरा तर्फ २ छोरा उद्धव कार्की र रुपक कार्की हुन् । कान्छी नक्कली तर्फ काले कार्की भई काले कार्की मेरो अंशियार नभएको स्पष्ट छ । मेरो कारोवारमा काले कार्कीले विपक्षी उपर फिराद दर्ता गर्न सक्ने अवस्था समेत छैन । विपक्षीलाई सुनुवाइको मौका दिइ परमादेशको आदेश जारी गरी प्रचलित कानूनको पालना गरीपाउँ भनि यो लिखित जवाफ लिई उपस्थित भएको छु भन्ने समेत व्यहोराको मन्सु कार्कीको तर्फबाट २०७०।१०।२३ मा परेको लिखित जवाफ ।

विपक्षीहरुको निवेदन दावी अनुरूप मैले विपक्षी उपर कुनै व्यहोराको फिराद गरेको छैन । विपक्षीलाई मुद्दाको बारेमा कुनै थाहा जानकारी नहोस भन्ने मेरो मनसाय होइन । ससुरा

पहलमानका दुई छोराहरु जेठा मेरा पत्नी कृष्ण बहादुर र कान्छा देवर हरिवहादुर बीच मिति २०३४।७।२४ मा ससुरा पहलमानकै पालामा अंशवण्डा भएको हो । मेरा तर्फ २ छोरा उद्धव कार्की र रुपक कार्की हुन् । कान्छी नक्कली तर्फ काले कार्की भई काले कार्की मेरो अंशियार नभएको स्पष्ट छ । मेरो स्व. पति हरिवहादुरको कारोवारमा काले कार्कीले विपक्षी उपर फिराद दर्ता गर्न सक्ने अवस्था समेत छैन । विपक्षीलाई सुनुवाइको मौका दिइ परमादेशको आदेश जारी गरी प्रचलित कानूनको पालना गरीपाउँ भनि यो लिखित जवाफ लिई उपस्थित भएको छु भन्ने समेत व्यहोराको मिश्री कार्कीको तर्फबाट २०७०।१०।२३ मा परेको लिखित जवाफ ।

विपक्षीहरुको निवेदन दावी अनुरूप मैले विपक्षी उपर कुनै व्यहोराको फिराद गरेको छैन । विपक्षीलाई मुद्दाको बारेमा कुनै थाहा जानकारी नहोस भन्ने मेरो मनसाय होइन । ससुरा पहलमानका दुई छोराहरु जेठा मेरा जेठा ससुरा स्व. कृष्ण बहादुर र कान्छा हरिवहादुर बीच मिति २०३४।७।२४ मा ससुरा पहलमानकै पालामा अंशवण्डा भएको हो । मन्सु कार्कीतर्फ २ छोरा उद्धव कार्की र रुपक कार्की हुन् । कान्छी नक्कली तर्फ काले कार्की भई काले कार्की मेरो अंशियार नभएको स्पष्ट छ । मेरो स्व. पति हरिवहादुरको कारोवारमा काले कार्कीले विपक्षी उपर फिराद दर्ता गर्न सक्ने अवस्था समेत छैन । विपक्षीलाई सुनुवाइको मौका दिइ परमादेशको आदेश जारी गरी प्रचलित कानूनको पालना गरीपाउँ भनि यो लिखित जवाफ लिई उपस्थित भएको छु भन्ने समेत व्यहोराको शुसिला कार्कीको तर्फबाट २०७०।१०।२३ मा परेको लिखित जवाफ ।

नियम बमोजिम दैनिक मुद्दा पेशी सूचिमा चढी इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा हामी निवेदकका नाउँमा काठमाडौं जिल्ला अदालतबाट जारी भएको म्याद मुलुकी ऐन अ. वं. ११० तथा जिल्ला अदालत नियमावली २०५२ को नियम २२(क) बमोजिम रितपूर्वक तामेल नगराई प्रतिवाद गर्ने मौका समेत नदिई प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्त विपरित फैसला भएकोले पुनः कानून बमोजिम रितपूर्वक म्याद तामेल कानूनको रित पुन्याई फैसला गर्नु गराउनु भनी विपक्षीका नाउँमा परमादेश लगायत जो चाहिने उपयुक्त आज्ञा आदेश पुर्जी जारी गरी पाउँ भन्ने निवेदन जिकिर रहेकोमा विपक्षीका नाउँमा जारी भएको म्याद रितपूर्वक

नैं तामेल भएको र तोकिएको म्यादभित्र प्रतिउत्तर नफिराई म्याद गुजारी बसेकाले कानून बमोजिम फैसला भएको हो झुठ्ठा दावी खारेज गरीपाउँ भन्ने समेत व्यहोराको लिखित जवाफ रहेको प्रस्तुत मुद्दामा यी निवेदकका नाउँमा जारी भएको म्याद मुलुकी ऐन अ.व. ११० नं. र जिल्ला अदालत नियमावली २०५२ को नियम २२ क को कानूनी व्यवस्था बमोजिम रीतपूर्वक नैं तामेल भएको पाइएकोले त्यसलाई बेरित वा उपरोक्त कानूनी व्यवस्थाको प्रतिकूल भन्न मिलेन । यसै मुद्दाको बिषयलाई लिएर काठमाडौं जिल्ला अदालतमा फैसला बदर समेतका मुद्दाहरु दर्ता भएको भनी गीतादेवी पौडेलको तर्फबाट निवेदन साथ फिरादको नक्कल पेश गरेको र तल्लो अदालतको विचाराधिन मुद्दालाई असर पर्ने गरी यस अदालतको असाधारण अधिकारक्षेत्र भित्र प्रवेश गरी रिट जारी गर्न मिलेन भनि यसै लगाउको रिट ०६९-wo-५९२ को गीतादेवी पौडेल विरुद्ध काठमाडौं जिल्ला अदालत समेत भएको रिट निवेदनमा उल्लेखित बुँदा प्रमाण समेतको आधारमा प्रस्तुत रिट निवेदन खारेज हुने ठहर्छ । प्रस्तुत रिट निवेदनको दायरीको लगत कट्टा गरी नियमानुसार मिसिल अभिलेख शाखामा बुझाईदिनू ।

न्यायाधीश

उक्त रायमा सहमत छु ।

न्यायाधीश

इजलास अधिकृत: रामप्रसाद बस्याल

कम्प्युटर टाईप गर्ने: सन्जय घिमिरे

इति संवत् २०७१ साल कार्तिक १४ गते रोज ६ शुभम् ।.....

